

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 12.—; samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 6.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 8.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmerno. Pojedini brojevi stoe 10 para, a zastareni para 20.

Ditanje za predbrojbu, uz koja nema dotičnih sveta, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilične preplate, biti će povraćena. — Preplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šljati „U redu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru“

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Cesar Karlo i Cesarica Zita u pohode njemačkom Caru i Carici.

BEČ, 2. Buduć da Cesariča želi da se što prije lično upozna sa njemačkom Caricom, to će Cesar i Cesarica krenuti u ponodjeljnik u večer u njemački glavni stan, da pohode njemački carski par. Razumije se, da će ovom prigodom oba vladara na svom sastanku pretresati i političke prilike; stoga će s Cesarem krenuti u njemački glavni stan i ministar izvanjskih posala grof Czernin, koji će tamo naći i državnog kancelara.

BEČ, 2. Cesari i Cesarica krenuće popodne u 2 s. iz Laxenburga u njemački glavni stan, da posjeti njemački carski par.

Revolucija u Rusiji.

Pregovori između radničkog i vojničkog odbora i Vlade.

BERN, 1. «Petit Parisien» javlja iz Petrograda: Pregovori između Vlade, radničkog i vojničkog odbora o sezivanju konstituente još nijesu dokončani. Vlada misli da će se izbori moći raspisati polovicom ljeta dok odbor želi da to bude prije. Svakojako teškoće su vrlo velike. Još se nije utvrdilo u kojem će obliku vojske učestvovati u izborima. Politička je situacija vrlo ozbiljna. Radnički i vojnički odbor kontroliše sav Vladin rad, čije zاغlavke mora da ih odbor odobri prije nego se objavi.

Ruska vlada i vojska.

DETROGRAD, 2. Svi su ministri krenuli u glavni stan. Deset hiljada vojnika krenuće se put taurijske palače, gdje su privremeno vladi izrekli povjerenje i izjavili da im je geslo: rat do konačne pobjede; oni se pak izraziše za demokratsku republiku.

Car i Carica pod pooštenim nadzorom.

DETROGRAD, 3. Vijest Petrogradske Agencije: Sva je okolina carskog para prenesena iz Carskog Sela u Petropavlovsu tvrđavu. Carski je par sasvim osamljen; nadzor je poošten. Triput se na dan konstataje nalazi li se carski par u palači.

Nađbiskupu grofu Szeptyckome dopušteno povratiti se u Galiciju.

DETROGRAD, 1. Mitropolit grof Szeptycky, kojega je privremena vlada ovlastila da se vrati u Galiciju, prispije je amo. «Rječ» odobrava postupanje nove vlade, koja se pozurila da popravi nepravdu učinjenu poglavici unitske crkve u Galiciji.

UGARSKA-HRVATSKA.

U ugarskoj zast. kući.

Za mir s Rusijom.

BUDIMPEŠTA, 1. Zastupnička je kuća prihvatala, su 93 protiv 57 glasova, izveštaj ministra predsjednika o upotrebljavanju izvanredne vlasti dok traje rat.

POKRET.

Don Marko Vežić, — Jađtovac.

(Nastavak).

Ovo plimi i oseki kod mojih «dekretnih» i zvaničnih pjevača ne može vrijeme proročki označiti i ustanoviti, već ti, poput rsuma i nenošnog sunca i nasne. Je li bura živžnula i oduška našla, to probila frontu njihovih ispaštenih česa, osjetio to djele je i na svakojake popove prentice, te ili Jonu bacaj u more, ili će se ražeći vihari i nastati „buraska“, da će i tebe u se šmrknuti; — ili sveopći strašak na svoj liniji, ili šalji Aliju da posređuje između hrama Božjega i njegovih odabranih sinova — Kerana i Ašpije. Drugačije naopako po te; dok na jednoj granici ždovjan čučiš, «dekretni» ti svojih pjevača, pa da njoj čuće i svoju sreću iščeška.

E pa da bi te same ovim trpkim drenjinama zanugali! Hoćeš li se ti kome svome u dalekome svijetu — a tko je to amo kod nas, a najškoli ova zadnja dva decenija, da kućnog u Americi nema? — javiti i dva mu slova napisati, ili šikaj u grad i tamo graskim pismoderima izgoni tuzug i buru iz „japungjeku“, a u nj krune slazi, da ti pismo nađlaju i tamo tvójima dojavje, da ako je Amerika čemerka, ni na kućnome im topogru nema pjesme već u mrtačku nosila, ili se obraćaj, plaćaj i savijaj oko Kerana i Ašpije, kako je kome koji voljiti. Iskitit će oni tebi listke knjige bijele po

Stavljen je tada na dnevni red prijedlog Opozicije, po kojemu bi Komora, u obliku zaključka, imala izjaviti „da Monarhija nije objavila rat ruskom narodu, nego ruskom apsolutizmu, te iskreno želi da Rusi budu i dalje uživali izvođenje ustavne slobodštine“.

Ministar finančne Teleszky izjavlja da se Vlada potpuno slaže sa shvaćanjem izraženim u prijedlogu. (Živo opće odobravanje). Nema u Monarhiji toga čovjeka koji bi se želio umijesati u unutrašnje ruske poslove. (Pristajanje). Mi ponajprije želimo uživati potpuno povjerenje cijelog ruskog naroda, i imati pred sobom Vladu s kojom budemo mogli sklopiti čestan mir. (Živo opće odobravanje). Mi želimo da russki narod bude mogao trajno uživati blagodati mirnog razvijanja. (Dugotrajno odobravanje).

Governici svih stranaka izražiše svoje pristajanje na prijedlog, koji će se u dan što će se kasnije uročiti, staviti na dnevni red.

Bugarska vlada i prevrat u Rusiji.

SOFIJA, 2. Ministar predsjednik Radoslavov izjavio se u Sobranju solidarnim, u ime bugarske vlade, sa izjavom njemačkog državnog kancelara i austro-ugarskog ministra izvanjskih poslova što se tiče Rusije.

Američki poklisar Penfield otputovalo.

BEČ, 31. «Neue Freie Presse» javlja: Američki poklisar Denfield krenuće sa koji dan sa ženom i jednim dijelom služnjaci u Washington, gdje će se kratko vrijeme zadržati. Poklisar će putovati preko Švajcarske i Francuske, da se odazove pozivu državnog tajnika Lansinga, koji veoma želi da cuje mišljenje poklisarevo u pitanju što su u svezi s ratom. Za odsustvu Denfeldova poklisarstveni će savjetnik Clark-Grew upravljati poklisarstvom kao poslovog.

BEČ, 31. «Wiener Allgemeine Zeitung» piše: Da se ukloni svako krvno tumaćenje naglašavamo, da put američkog poklisara u Washington ne znači nikakva promjena u odnosima između Austrije Ugarske i Sjedinjenih Država. Diplomatski odnos postoji delje; za to se misli naš poslovog u Washingtonu i američki poslovog u Beču. Penfield će se povratiti u Beč od prilike poslije tri mjeseca.

Bosna-Hercegovina.

Previšnje pomilovanje.

SARAJEVO, 1. Cesar je oprostio smrtnu kazan svoj šesnaestorici osuđenim na smrt u partnicu radi velike izdaje što se vodila u Banjoluci; i to osmerica, među tima nekadašnji saborski zastupnici Vasilj Grgić i Matija Popović, osuđeni su na doživotnu tešku tamnicu, petorica na 20 godina, dvojica na 16 godina i 1 na 5 godina teške tamnice.

U Turskoj.

CARIGRAD, 1. Veliki je Vezir pročitao u Komori ferman, kojim se zatvara treće zasjedanje treće zakonodajne periode.

svih sedam zakona, sa srca će ti tugu skinuti, a na papir prenijeti, da kako ste amo sastavljeni i sjednjeni radost uz jednu stožnju zgrčali, tako sada preko dola, preko gora; da se svojim jađikovim nedjeljama zanugiate. Vi ono, ko sovi na svome, među se i djele, a Ašpiji i Keranu probijate i čistite pute do slatkoga krčmara Jadre; drugačije da oni ne istežu ničije pašće iz same, jer će im i onake zube u zdrovno meso zađrijeti.

Tri puta sedmično dolazi pošta amko k nama. A pa što ti to pomaže, da ti je poštaki donoša pruzio pismo, kad je ono, što i grude snijeg, u tvom rukama? I onako ti neće rumenilom obrazu osutiti, ni duše razgrijati, kad kod mrtva ogrijanja nema. I sad ti je, da si izgubila viđ, pa gubi i sti, te se trkime za Ašpjom i Keranom stisni; a kako će se trkvi zateći kangoje, tako će i njih kod Jadre, da uz dostojnu braću i družinu za krčmarskim stolom u neslanu muđorovanju i bijutavu beljezganju ure na ure suču i u sampas ih trate. Tu će sad oni, da nađ tobom svoj štap kršće, zulmčarski breč i haraći ti nameću — to i toliko vina neka se iz Jadrih bačava lijeva, pa onda i tu rastvaraj grudi svoje, da ti u nje Ašpija saspe mirutno cvijeće, što ti ga tvoj vojno sa dalekih mora šalje preko mrtvoga slova. Ne ćeš li tako, nije te nitko ni zvao. Čemu onda obijanja, te u Jadru jazbinu da zagacka, kad drugačije ono ne želiš, ni da te mrtvu u kašilu mimo nju pronesu?

Reku, da gdje je čudo maja, tu je malo jaja, pa dok se s ovoga svjetskoga rata i nemiloga ras-

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaji austr. ugarskog i njemačkog glavnog stana od 31. marta, 1. i 2. aprila nalaze se u «Objavitelju Dalmatinskому».

Večernji izveštaji njemačkog glavnog stana.

BERLIN, 31. Wolff Bureau, 31. marca u večer. Jedan okrug s Englezima kod Henin sur Cojeul, jugo-istočno od Arrasa, protekao je po nas povoljno. U napadima na Vregnysku visoravan, sjevero-istočno od Soissonsa, Francuzi pretrpele kravu neuspjeh.

Na istoku radi jugovine, ništa znatno.

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 31. Glavni stan javlja, 30. marta: Fronta na Sinaju:

Engleske su zalaznice sada zaposlene zaščitnjem svoje pozicije. Naši su letnici utvrdili, da se mnoge kolone kola povlače jugo-zapadnim pravcem. Englezzi su ostavili na bojnom polju preko 3000 mrtvih. Broj je ostalih mitraljeza poskocića na 12 a broj pušaka na stroj na 20.

Fronta u Kavkazu:

Uopće mirovaje.

Jedna naša podmornica potopila u Aleksandrijskom zalivu engleski prevoznji parobrod od 7000 tona i zarobi sva posadu.

CARIGRAD, 1. Glavni stan javlja 31 marta: Fronta Tigrisa:

Engleski napad ustavljen je sa velikim gubitcima po neprijatelju.

Fronta u Sinaju:

Stanje se nije izmjenilo.

Fronta na Kavkazu:

Ništa znatno.

Dana 30. marca o podne jedna naša bojna letjelica obori hicima kod Smirne neprijateljsku letjelicu.

Na obali Držvenskog jezera naše čete odnijeće tri mitraljeze, jedno minometalo i municije.

CARIGRAD, 2. Glavni stan, 1. aprila

Fronta na Tigrisu:

Pošto je engleski napad odbijen sa velikim gubitcima po neprijatelju, Englezzi se povuklo i prema najskrajnjem lijevom krilu. Engleski napad predut jugo-istočno od Dijala, odbijen je sa teškim gubitcima za protivnika.

Fronta u Kavkazu:

Na desnom se krilu miruje. Na lijevom krilu sukobi između izvidničkih patrola. Na ostalim frontama većinom slaba artillerijska djelatnost.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 31. Izveštaj generalnog štaba, 30. marta:

Makedonska fronta:

Slaba artillerijska djelatnost i paljba između prednjih straža. U vardarskoj dolini letjelčika djelatnosti.

Rumunjska fronta:

Ništa osobito.

Novi nas posjeća čica. Zapreke se od čica moraju odložiti, crta djelomice nanovo izgraditi, sve prema natrag stvoriti, zarobljenici otpremiti. Brzo zapovednici satnija porazdijele rad, i začasne sive kope i prebacuje iz petnih žila, što je brže moguće, prije negoli započne protunapad. Dala je noć. Ovdje ondje iz daljine zabilješne. Neprijateljsko topništvo počinje o pipno napredovati na bre-

preko ruku premeću i na njima očinji viđ tančaju, da Bog učuva i o podne i o ponoći. Hoće se, da ti se ispred očiju ljuštušku sladočukne jabuke, varkuju te, da će ti, nešto pismo raštišjeti, po jeđna usta ulečeti, da ti ih rashlađe. Drugačije, bez te čes obmame vječno grkim štrcati i pljuckati, ko da si usnici peljim obilazō, sam tih mrčanija naših vojnika sa fronte. Tu nema druge, već da se kaniš slova i slovkanja, da ćeš jedno uz drugo prisumiliti i pricikati, da riječi prislovkaš i sastavši, te kaki takli iz njih smisao istegneš. Tu se reda zatisnuti u dušu i u mozak piščev, pa njih pitati, što je nakan, što li je bilo povjereno onim krveljavim kočićima, zaoštujlim praličićima i slovima. Drugačije ćeš kotrljati kamen, a dokotrljati ga ne ćeš; znat ćeš, da si imao sina, brata, druga; sađa ti ga kođu kuce nije; na fronti je, živ je, jer je stiglo crno na bijelu; a od ostalog, što je, kako je, — umeći, nadopunjaj i domišljaj se, kako ti je čeifu. Drugo je pitanje, odgovaraju li te voje sagragjene kule strateškim načrtima, i jesu li zazbijli kule od megđana, ili su Potenkinova fantastična selja i naselja. Tome su se, dosjetili Keran i Ašpija — iskušani su oni bećari — pa će pilulu međom obmazati, ali i naranču kaljotinom oblijepiti; i pomilovat će te, i suze ti gorčila na oči izmamiti, sve po onoj, da sir za sir, a ljubav se za ljubav pruža. Kako, ta voja njih pođata ruka kod Jadre pomiluje, ili vrcem ili polukacom, tvrdila bodulica, — tako će i tebe njihovo pero, oči i jezik.

Ne valja prenebrđiti, da se ovim našim bezpljubljivim pukljaju?

Jesu dnevničke ovih mojih „doktura“ omasne, a neke i bezdušne, ali su i pisma, što ih dnevno

žuljku. Već postaje posao teškim. Sa svih strana lete tanad. Udarac za udarcem. Opet čarkanje. Napokon bude vatra slabija, sprijeđa se nešto miće, iz tame se islučuju prilike. Četa udara na juriš. Savoja! Savoja! ori se talijanska bojna vika; Avanti! kliču njihovi časnici. Odgovor ne izostaje dugo. Naše manliherice i odzgo, s desna, nekoliko im mitraljeza pripravlja žestoki doček.

Neprestano lete nove granate u njihove redove, mitraljeze obdijaju sve veće otkose neprijateljskih vojnika. Tad hrle Talijani natrag. Još jedanput se opetova grozna igra, još jednom se borba nastavi; dolaze na red i bodeži. Evo već je i sunce granulo, a kad nam je sunce poslalo svoje prve zrake, kota 166 bila je već u našim rukama.

Sa zapadnog ratišta.

Promjena njemačke fronte na zapadu.

Njemački je car Vilim izrazio Hindenburgu i njegovim saradnicima veliko svoje zadovoljstvo radi najnovijih dogajaja na zapadnoj francuskoj fronti. Hindenburg je naime, kako znamo, povukao njemačku liniju na nekim dijelovima fronte natrag, time izvravao frontu i uštedio vojske. Hindenburgova je stvar, što će on da radi, ali je svakako preočito, da je ono, što je Hindenburg učinio, jak potez umnog vojskovođe. Hindenburg je tim svojim potezom natjerao u nepriliku i Francuze i Engleze. Neprijatelji se vide u dvoumici. Oni su učinili sve priprave za ofenzivu prama dosadašnjoj fronti — nu Hindenburg zapovijeda neprijateljima, da se moraju boriti ondje, gdje im to on odredi. Već je ovo samo dovoljno, da pokvari sve neprijateljske osnove, pripremane već više mjeseci. U ententiinim se novinama u velike pretresa ovo dijelo Hindenburgovo, te je i novi francuski ministar rata Painleve morao da o tom nešto spomegne u svom govoru u komori.

Jednak i neutralne novine pišu o Hindenburgovom djelu kao o velikom i preizračnjom dogajaju. Svajcarski list «Bund» veli, da nije rečeno, da je njemačko pomicanje za polućenje slobode kretanja dovršeno, za to je i razumljiv nemir kod Francuza i Engleza. Daljim povlačenjem s njemačke strane dobilo bi se još više vremena za operacije, koje bi se imale kasnije preduzeti. I baš je u tome ogromna strateška prednost, što ju je Hindenburg za se osigurao, kada je uskratio na novo zasnovanu bitku, što su je htjeli Francuzi i Englezi da vode između Sommecourta i Dreslin-courta. Hindenburg je protivnike bacio u strategijsku neizvjesnost, koja ne može da bude viša nego je. Ratna povijest uči, da neprijatelju daleko više od taktičnog poraza škodi uskrata bitka i to kada je uskrati jak i uman vojskovogja kao što je Hindenburg.

«Zürich» postavlja, da se u francuskim vojničkim krugovima misli, da se je njemački uzmak na zapadu dovršio na liniji Arras-St. Quentin-La Fère. Ta nova Hindenburgova fronta vrlo je utvrgena i providljiva teškim topovima. Vojnički kritičar «Matina» general Civrieux drži, da Hindenburgova fronta ne naliči dosadašnjem sistemu streljačkih jaraka, budući da će povratak i jak obrambenoj liniji opet spriječiti pomicno ratovanje, što ga je pokušao Hindenburg. Stoga smatra vrlo vjerojatnim, da novi njemački obrambeni uregajci sastoje od utvrgjenoga područja a u njegovoj sredini da bi bila moguća poljska bitka. Civrieux označuje to tvrđavno područja ovakvi: 1. plateau jugo-zapadno od Cambrai, 2. plateau između Château-a i Guise, 3. brda kod St. Compiegne i Laone. Ova će područja biti buduće bojište. Moguće je, da će se neprijatelj upustiti u bitku i pred obo spomenutu rayonu.

Vojnički suradnik «Svenska Dagbladet» izvodi u svojem članku o promjeni njemačke fronte na zapadnoj fronti, da je njemačko nazadovanje u pravom smislu bilo strateški uzmak, koji je preduzet bez direktno taktične nužde. Dokaz za to pruža ta okolnost, što nema nikakvoga ratnoga plijena kod saveznika, a osim toga je tako neznačni broj sužnjeva, da nije ni dovoljan, da se navede u vojnom izvještaju. Njemački uzmak skratio je čitavu frontu za malne 50 km., koje skraćenje donosi korist isključivo njemačkoj, kada numerički slabijemu protivniku. Ovo veliko skraćenje dopušta zajedno sa taktički boljim položajima, da se kojih 100.000 ljudi odstrani sa fronte. Sud o njemačkim mjerama može se ukratko svesti na to, da je njemačka obrana nemilo omela englesko-francuske ofenzivne pripreme; osim toga može se smatrati sigurnim znakom, da i nadalje postoje njemačke ofenzivne osnove.

Dovoljni su ovi glasovi neutralnih listova, da se shvati neprilika, u kojoj se nalaze Francuzi i Englezi.

pismenim vojacima rđa musti i vrsti oko pismene braće i držine na bojnome mezevu, da na papir prenesu njihove želje i čežnje. Nabliže su oni k suncu svoju legu grijali i o svojoj uru pučke škole, pohagjali. Nu bi reći, da je i njih slana opržila i netom se školskih klupa isprirostili, istim su trenerom pero s motikom izmijenili, a kao kopljem o ledinu bubnuli, tekar se dosjetili, što su negda bili. Nevolja gola uputila ih, gdje je najbolja škola, i ona ih je slomila, trenom im diljku iz ruku odložila, a pero megju prste zatisla, da svojima na domu svoje doživljaje dojavje.

Dio opet ni ova na odmet, već svi i oni docigli značu, da ih je na stjecište bojno doveo odanost čvrsta i neugasiva ljubav prama Bogu, Kralju i Otadžbinu, te zamjenični osjećaji, da jedan za sve, a svi za jednoga, ko prava i ujedinjena braća u svakoj se pomažu. Pogotovu je ta, da nikako ne smiju odbanjariti djela milosrđa duhovna, već da pismeni nepismeni u pomoći priteku i svojim im perom olakote saobraćaj s milim njihovim, kako će im se obrađovati, kad saznađu, da su živi i da im junačko srce ko na dralu pozdravlja isporučuje.

Du ovo su, kaki takip, ipak školnici, koji su u ono vrijeme Gospodinovo pučku školu pohagjali i legalno je dovršili, za školskim klupama benevrečice trčajući udovoljili svim obukovnim propisima i formalnostima, gramatiku, stilistiku i svegjerni način pisanja barem u kojoj usvojili i u krv usegli. Nu ovakih je, između ih deset, dvojica, a ono preostalih

Nasi Dopisi

Janjina 21. marta.

Na 20 ožujka obdržana je žalobna skupština amosnjih poljodjelaca povodom preminuća pokrajinskog poljodjelskog nadzornika vitez Zotti. Skupštini su prisustvovali prestavnici općine, kotarske gospodarske zadruge, uljarske i pčelarske zadruge, seoske blagajne, obilazni učitelji poljodjelstva Marčić i Vučenović, te mnoštvo poljodjelaca.

Nakon što je gosp. opć. prisjednik Frano Glavović otvorio skupštini i toplim riječima spomenio zaslужnog pokojnika, gosp. Marčić je očarao rad i usluge pokojnika za unapređenje gospodarstva u pokrajini u opć. te za ovaj kotar a osobito za ovu općinu napose, na što je dvorana zaorao trokratni Slava mu! i «laka mu bila naša gruda, koju je tako nesrećno ljubio».

U počast njegove uspomene podijeljeno je mjesnoj javnoj dobrovornosti za širokmaće obitelji poljodjelaca u ratu, iznos od kr. 50. od kojih doprinješe: Općina kr. 10, Seoska Blagejna kr. 20, Uljarska Zadruga kr. 10, Pčelarska Zadruga kr. 5, Kotarska Gospodarska Zadruga kr. 5.

Janjina 19. marta.

(Odlazak učitelja poljodjelstva). Danas nam dogje gosp. Marko Marčić c. k. obilazni učitelj poljodjelstva, da se s nama na rastanku pozdravi. Hrani poljodjelci, u znak priznanja na njegovu 14. godišnjem radu, priediše mu skromnu oproštu veser, na kojoj su bili, uz općinu, prestavnici svih mjesnih zadruža. Učitelj Marčić poznat je i u pokrajini radi svojih stručnih dijela, na korist poljodjelstva. Sa takovim učiteljem teško se rastadošimo, imajući na umu, sve što je svojim ustajnim radom punim dobre volje uradio za kotar, a za ovu općinu napose. Gosp. Marčić je u svoje doba bio izabran i počasnim članom mjesne Pčelarske Zadruge radi njegovog osobitog zauzimanja na poljoprivredničkoj pčelarenja. Na polasku u novi kotar Splet želimo mu, — a to je i njegova želja, — da i tamo nagje posluha i razumijevanja kao i ovdje.

Imadosmo čast, da se tom prigodom upoznamo sa novim učiteljem poljodjelstva Gosp. Vučenovićem, čemu je na nas učinio dobar utisak. Želimo mu, da u radu slijedi stope svoga prešasnika.

DALMATINSKE VIJESTI

Imenovanje.

Njegovo se c. i. k. Apostolsko Veličanstvo pre-milostivo udostojilo imenovanju upravitelja državnog gimnazija u Dubrovniku vlad. savjetniku d.ra Josipu Posedelj pokrajinskim školskim nadzornikom, a ministar nastave odredio da služi na pokrajinskom školskom vijeću dalmatinskom.

Namjesništvena naredba o trgovanim stokama stavljava izvan krepsti.

Današnji «Objavitelj Dalmatinski» donosi namjesništvenu naredbu, kojom se stavlja izvan krepsti namjesništvena naredba 17. veljače 1917. br. 5960 (br. 6. L. P. Z.) «glede uregjanja prometa sa papkarima u Dalmaciji.»

Za gojenje povrća.

Ured za prehranu pučanstva u Beču javlja: «Austria ni u doba mira nije mogla da iz vlastite proizvodnje podmiri potrebu povrća, koga joj sve više trebaše. Uvoz korisnog i finog povrća raste sve to više, a svoje novaca, koje valja da plaćamo drugim državama za povrće, iznašaju na milijune kruna na godinu.

Otkako traje ovaj rat, pučanstvo sve to više počimlje da cijeni zdravu hranu, pak dandanas znaće svaki čovjek, što to znači, ako se neophodno potrebira hrana može da proizvodi u nas u našoj monarhiji. Svak se je sad uverio, da povrće — poređ kruha i mesa — zauzimlje prvo mjesto u prehrani puka, te ako se u Austriji posveti vrtlarstvu ona pažnja, koju ono po svojoj znamenitosti zaslužuje, biti će time ispunjen naročni zahtak prvog reda.

Gojite povrće! Ovaj glas treba da se čuje svugđe, — na ovaj glas valja da se tisuće vrijednih ruka odmah daju na posao!

Opskrbljivanje velikih potrošnih središta povrćem nije bilo prošaste godine bez poteškoća. Uvoz povrća sa strane bio je skopan s velikim troškovima, a prijevoz je katkadas sasvim zapinjao. Pored toga bile su prijateljske nam neutralne države često putu prisiljene, da izvoz povrća ograniče ili sasvim zabrane, tako da je namirivanje naše potrošnje povrća nailazilo u nove, gotovo nesavlagive poteškoće.

osam na fronti pismenih, to je osam samouka, koji tekar ko kroz gustu maglu i crnu pomrku proziru svjetlosti obrube, a ono pera u ruci, ako i nije sputužica, valaj bi bilo mučno poašati, a očima k zemlji ne oboriti, pa nije barem sjekira. Kod njih ne spominji, nagluhi su, ni ovoga ni onoga; ni gramatike, ni stilistike, te školskog i nužnoga formalizma; to je za njih neiznjegniva zvijezda na nebeskome svodu.

Ovaj je syjeski rat i još žeće okupio brojne narode oko moćnoga prijestolja oblubljelenoga našeg Monarha. Svi smo mi vojaci, i na fronti i iz fronte, što kod kuće ostasmo, jedne velebine i nepomučne ideje, da pobjeđu izvođimo i narodima mir i blagostanje namaknemo. Nau opet, uz uvušenju ovu i zajedničku ideju, pojedini narodi oblubljeliene Monarhije ne površe svoje individualnosti i narodnog obilježja. Po taj način i mi, sinci Hrvatske, dok nas na domaćem ognjistu poznađu po milozvučnom izboru i govoru — i na razbojištu bojne slave kao vojaci ujednojeno smo s ostatim narodima slavne Monarhije jednim osjećajem ljubavi i privrženosti prama zajedničkoj, velikoj i moćnoj Državi, ali i ostasmo sa svojim snažnim individualizmom i znakom materinskog hrvatskog jezika.

Rame su uz rame borec dvi i neutaživi lavovi, naši sinovi dijele s ostatom braćom na fronti radost, nu dijele i žalost, braski se u svemu potpomažu, jedan o drugoga odupire, neuk od naučnoga svjeta prima, a školani neškolovanu sa srca osjećaje i vruće kucaje snima, u svoje ih pero slijeva i na

U taka vremena nijesu dovoljne osnove organizacija i djelatnost uredovnih krugova, da bi se pučanstvu doбавilo toliko hranjivog povrća, koliko bi mu u današnjoj oskuđici svih životnih namirnica bilo potrebito.

Ovdje moraju sudjelovati svi slojevi pučanstva. Cijeli narod! Poljodjelci, koji su u stanju da goje povrće u većem opsegu, sigurno će sami znati, da su u poljskom vrtlarstvu imali najbolje iskustva. Na ovakve ratare, navlastito na velike posjednike, upravljamo usrđnu molbu, da ove godine posveti ovu graničnu proizvodnju osobitu pažnju, te da energetično i neuromno goje povrće.

Jednako obraćamo našu preporuku vrtlarima. Svi jesu znamenitosti svog poziva za prehranu pučanstva, neka upravi svim silama, kako bi što intenzivnijim obragljivanjem zemlje povećali rod zemlje. Oni treba da se na vrijeme pobrinu za potrebiti priješađ, kako bi ga imali u zgodan čas u dovoljnoj količini za sađnu. Vrtlarstvo iziskuje mnogo i redovitog posla, nu ono je unosno i ugođeno, te se lijepe isplaćuju. Kome je god moguće neka se bavi vrtlarstvom! Učenici i učenice viših razreda pučkih, gradičkih i u srednjih škola mogu tu, uz zgodan nadzor, vrlo korisno sudjelovati. Svaki komadici zemlje, suncem ogrijan, treba da se upotrebi za gojenje povrća! Treba se na vrijeme pobrinuti za obragljivanje i gnjenje zemlje stajskim gnojem ili mješancem. Zemlje, koje dosad nijesu bile obragljivane, treba duboko iskopati i dobro pognojiti. Sadnju i čuvanje izniklih bilina treba izvoditi prema napućima i pod upravom stručnjaka.

Zima već oda, pa je skrajnje vrijeme, da se dađu na posao sve raspoložive snage i volje, kako bi se upornim i uzajamnim radom moglo doći do željenog cilja.

Ured za prehranu pučanstva sa odnosnim centralnim vlastima nastoji, da se pokrene sva u ovu svrhu potrebita pomoćna srestva. Za namicanje nužnih rađnih sila već su preduzete potrebiti odredbe; tako je, prama prilikama bilo providjeno i za dojavu slijedne svake vrste. Na žalost se je i ovom prigodom opazio, koliko je nedovoljna domaća proizvodnja, pa se uzdramo, da će pozvani činoci posvetiti osobitu brigu proizvodnji sjemenja povrća.

Ured će za prehranu pučanstva podupirati koliko bude mogao sve snage, koje će djelovati u tom pravcu, te će posvetiti što veću pažnju organizaciji opskrbe pučanstva povrćem. Nađemo se po uzdanu, da ćevi, koji su pozvati na izdaju su radnju, shvatiti veliku važnost ljetošnje proizvodnje, koja istom počinama, te da će ispuniti svoju patriotsku dužnost.

Decesko.

Dopo lunghi palimenti, serenamente tollerati, rinuniti da male ribelle ad ogni potenza dell'arte medica, a tutte le cure amorosissime della famiglia, si spense domenica sera il sig. Manfredo Cattich possidente. Per le sue belle doti godeva la simpatia e la stima della cittadinanza. Fu un tempo consigliere comunale ed assessore del Comune di Zara. E in questa carica e quale consigliere d'amministrazione della »Dalmatia«, di cui curò con senso, operosità e previdenza le sorti, spiegò eminenti attitudini amministrative. Nel pomeriggio di lunedì gli furono fatti solenni funerali, con vivissimi partecipazioni di ogni ordine di cittadini. Alla famiglia colpita da tanta sventura le nostre condoglianze.

Citulja.

Pišu nam iz Dubrovnika, 28. marca.
Jutros zorom zaklopio je za važda svoje oči Dr. Vlaho Matijević, jedan od najvrednijih odvjetnika nemo u Dubrovniku, da li i u cijeloj Dalmaciji. Pokoj mu vječni!

Sijanje pamuka, rincinusa, riže i boba u Dalmaciji.

Neđavno je dalmatinsko namjesništvo potaklo pitanje, kako bi se ove godine moglo pokušati sijanje nekoliko kolonijalnih bilina, plod kojih baš u ovo doba, može biti od izvanredne koristi. U tome se pravcu mislio najprije na ponovno oživotvorenje gojđe pamuka, koji je, otrag 70 godina, bio u nas uspješno uveden. Pokus je sijanja pamuka, izveden lani od dr. L. vit. Dojmi na Visu, s malo indijskog sjemena, što mu ga je stavio na raspolažanje namjesništveni tajnik dr. Banol, izvrsno uspijeo. Pomoću centralnih oblasti osigurana je za ov. god. sjetva s 200 kila sjemena pamuka. Još se namjerava kušati gojenje biljke rincinusa, koja nam daje važno ljevkovo dragocjeno ulje. Misli se još pokušati gojenje biljke sesan, porijeklom iz Indije, koje daje takozivog dobro ulje, za hranu dosta ukusno; napokon će se izvesti i pokušaj s rižom, što bi našoj pokrajini moglo biti od velike koristi. Za ovo je c. i. kr. ured za prehranu stavlja na raspolažanje više vagona. Akcija je, preko c. kr. ministarstva poljodjelstva, dogovorno sa dalmatinskim namjesništvom povjerena upravi pol

mo, ovih istarstva i nađi-je odre-kuse pa-r. Solin, a dolina. eister — seppi, i. studente suđa — are pok. Cobenzl eister. meister. spravitelj, teknico-eister — sto, c. k. Umberto, Antmeister Martin, minister — Plavša Wilhelm, k. k. Katswitwe. enico, te-Wachtf-ent u. Fi-nd. Bez. Vrtačić matinske pn. pol. z-Nađib- up. pom. slike Bla-vi, Skra-jiš (dru-gi elnik Ši-č Zadar, chtka c. k. r. Rad-ic, c. k. Sorinjski go Topić Vlađim-ire Trigari Tripal- Čadar; — Dubrovnik, nos. Pia-tušić upr. Sibenik, Krsto Šip, Tripo fin. sav-ka, Ant. J. Rođin, Fr. de o Rubić ino Sel, 28.583:92. metnjom oga i za naciju je slučajno izvinu i u Arba-povere Sascor: alussi 2, arlo Du- Lorenz Vincenzo. — Per

bolan, a epismen a Jerka, im svoje upljenom likom pi- potisne dok se mijije po- rumun- manima ina udara- barao, već ova i prora- prisukao ko se on ljujući ne

va sal- ni ka- Andrija, ore list i ko se na- pobjusije, četname u ruci ljeti).

onorare la memoria di Giorgio Scarizza: Maria Erber cor. 2, Anna Knapp 2, Irene Sticker 1, prof. Ubaldo Calvi 2. — Per onorare la memoria di Elena ved. Donati: Giovanni Gherbaz cor. 4, Carlo Dunatov 4. — Per onorare la memoria di Nicolò Ober: Giovanna ved. Trinaestić cor. 1, Andrea Calussi 2, Lorenzo Massaria 2. — Per onorare la memoria di Renato Mircovich: Lorenzo Massaria cor. 2, Giulio de Benvenuti 1, Vincenzo Viñas 1, Edoardo Visentini 2. — Per onorare la memoria di Pasqua ved. Galante (morta in Sanvincenzo): famiglia Knezević-Rumel 4, Giuseppe Bullo 5, famiglia Cap. Domenico Basilić 25, fam. Giuseppe Nadač 10, fam. Petelin 5, Evelina de Paionti 2, Giulietta Perlini 6, dr. Luigi Zilotti 6, fam. C. Rossini 5, fam. Gazzari-Guaraldo 5, Edoardo Urschitz 2, fam. di Augusto Bogdanovich 2, Lorenzo Massaria 5, Girolamo Mattiuzzi 5, Girolamo Alesani 10, famiglia di Michelangelo Luxardo 10, famiglia Račić 10, Maria de Trigari 6, Elena Rolli-Messa e famiglia 10, famiglia dr. Giuseppe Messa (Graz) 5, Margherita Messa 4, Pietro Pisacane e famiglia 3, Niccolò Pređonan 4, Andrea Gia-nelli 10. — Per onorare la memoria di Maria ved. Jurčev: Andrea Calussi cor. 2, prof. Ubaldo Calvi 4, Maria ved. Pinz 4. — Per onorare la memoria di Emilia Drabek: Dante Inghini cor. 2, famiglia di Aug. Bogdanovich 2, Eugenia ved. Gočin 5. — Per onorare la memoria di Giusto Herenda: Pietro Ca-lebich 2. — Per onorare la memoria di Leonardo Cimador-Buje: Lorenzo Massaria cor. 2.

Le elargizioni si ricevono nei negozi: Andrea Calussi, Via S. Grisogono e presso la signorina Enrichetta Kreynberg, Via Larga.

Strovalilo se stoljetno stablo.

Pišu nam iz Dubrovnika, 26. marca:

Noćas se strovalila jedna od onih velikih stoljetnih murava na Brsaljama. Zamiat će one, koji jole poznaju ta krasna starodrevna stabla na Pilama, taj najlepši utes preobrađaja, da se je to ogromno stablo srušilo o zemlju bez ikakva vjetra, već je leglo, kao iznemoglo ljudsko biće nakon istrošenja životne snage!

Sreća da se ta golema murva svilala s onu stranu kuće Boža Gračića, odnosno Pošte, jer da se je spustila s protivne strane, bilo bi neprilike za promet dok se ne digne s puta. Paočući stablo je učinilo nešto malo štete na čekanici tramwaja i na ogradi vrtla Gračića, gde je gostiona Legaz.

Popis prinosa za građnju nove podmornice i za spomenik palim mornarima podmornice

»U XII.«

Pučišće: općina kr. 100.

Bol: općina kr. 20, samostan Dominikanaca 10, hrv. rad. blagajna 10, pučka sloga 5, načelnici Petrić 5, Jelčić Martinis Al. 5, stražn. Perić 5, Domenica Rađić 2, Marg. Ostojić 2, braća Cvitanić 2, Kata uđ. Karmelić 2, Tomo Rađić 2, po 1 kr.: V. uđ. Ivulić, obitelj Berković, Gratalj Marija, Miho Pušićević, Marg. Cvitanić, N. Turkelo, Giorgio Gliubich, prof. Rađić, int. Srži, inf. Pivac, Ante Dubravčić, M. uđ. Rađić, V. Brešković, kapr. Tafra, P. Kar-melić, I. Rađić, B. uđ. Rađić, T. Rađić, Klara Ju-gović, L. uđ. Karmelić, A. Soljačić, Spero, Kurtović, V. Karmelić, F. Kapor, kap. A. Petrić, D. Grego; po 60 para: D. Matulić, Rađić, Jela Brešković; po 50 para: inf. S. Markov, inf. T. Franović; po 40 para: I. Gratić, D. Babić, M. Matulić, J. Rađić i I. Po-sedel.

Nerežišće: općina kr. 30, nerežiška zadružna 15, V. Krstulović 6, D. Dubravčić 5, po 2 kr.: J. Avan-canjić, M. uđ. Avancanjić, Don K. Vučetić, F. Restović, obitelj Garafuljić, J. Fertiglio, J. Baković, L. Baković, St. Gardilčić.

Sutivan: sakupljeno kr. 157:80.

Sinj: sakupišće: glavar Budić, Vodine, kr. 46, fra M. Kotarač Otok kr. 70:30, Don M. Pavlinović Tijarice kr. 30, obitelj Žanko 5, don J. Batašić Vo-stane-Roža kr. 24:40, fra L. Plepel i učiteljica M. Miloslavić Kijevo kr. 250, fra Dane Bilić Ugljane kr. 70, općina Sinj 130, seljani Trili 15, glavar Nova-sela 10, župski uređi: Potravlje 5, Tijarice 10, Ruđa 6, Bisko 20.

Ercegovi: sakupišće: općina Ercegovi kr. 221, ista u Gošiću 124:50, općina Risan 110, općina Prčanj 86:20, općina Tivat 85, općina Lušići 68, općina Kotor 54:56, općina Lastva 50:30, općina Perast 35:60, općina Dobrota 31:60, općina Muo 10, općina Stoliv 10, P. Perušić i po p. S. Nakrčenović Kuli 52:50, pop. P. Popović, M. Poznanović i J. Rađan Ratčević 23:50, glavar M. Curic Topla 16.

Sutepat: sakupljeno od o. crne kr. 39.

Postire: općina kr. 10, načelnik J. Dominis 10, don J. Dorotić 7, Enrik Tommaseo 5, Jerko Hranueli p. Ivana 4, Juraj Kraljević 4, po 3 kr.: K. Jenko Hranueli p. Niko, Miho Dominis, P. Škaric, N. Tommaseo; po 2 kr.: Mate Škaric, Filip Bellan, Nikola Petrić; po 1 kr.: P. Arnerić, I. Perušović, N. Veić, A. Matulić, Š. Gregov, dr. F. Gospodnetić.

Selca: općina sakupila kr. 257:50.

Milna: općina sakupila kr. 302:80.

Komiža: sakupila općina kr. 1045:90.

Cavtat: A. Matković listonosha sakupio kr. 23.

Crveni Krst.

Najneštenici c. k. demanjalne uprave u Biogradu da počaste uspomenu blagopok. gosp. vlad. savjetnika Ivana pl. Zotti namjesno vijenca kr. 52. — Sala Giuseppe, per onorare la memoria della defunta siga a Joka Colović 2. — Obitelj Grgura Oštirača Novigrad, da počasti uspomene pok. gosp. Emilie Tamino 10 — pok. c. k. vlad. savjetnika Ivana Krstilja pl. Zotti a. 5.

Prenosne bolesti u Dalmaciji.

Drijavljeni slučajevi prenosnih bolesti u sedmici od 1. ožujka 1917. do 17. ožujka 1917.

Bolest	Pol. kotar	Općina	Broj oboljelih	umrlih
Babinja groznica	Metković	Metković	1	—
Difterija	Hvar	Jelsa	1	—
Srdobolja	Kotor	Tivat	1	—
Trahom	Šibenik	Šibenik	12*	—
	Knin	Knin	2	—

* Od ovih se 2 odnose na vojničke osobe a 8 na ratne zarobljenike.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

RAT.

Cesar Karlo i Cesarica Zita u pohode njemačkom Caru i Carici.

BEČ, 3. Cesar Karlo i Cesarica Zita stigoše u njemački veliki glavni stan, u pratnji ministra izvanjskih posala grofa Czernina i poglavice generalnog štaba Arza, u pohode njemačkome carskom paru.

C. k. strijelci.

BEČ, 3. Budući da dojakašnji naziv četa c. k. domobranstva više ne odgovara njihovom značaju a može da onima, koji c. k. domobranstvo i njegovu organizaciju ne poznaju, dade povoda da ga krije shvataju, Cesar je naredio, da se čete c. k. domobranstva oseada imaju zvati c. k. strijelci. Ova previšnja zapovijed obilježava nesumnjivo čete c. k. domobranstva kao čete preve linije. U položaju c. k. domobranstva prema ostalim dijelovima ukupne oružane snage ne nastupa, naravno, nikakva promjena.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 3. Službeno se javlja:

»3. aprila 1917.«

Istočno i jugo-istočno bojište:

Na Bystryzji Solotwinskoy propadoše zagoni ruskih izvidničkih četa. Sjeverno od Dnjestra gdje-što se povećalo djelatnost ruskih topova.

Talijansko bojište:

Dije bilo osobitih sukoba.

Jugo-istočno bojište:

Istočno od Ohridskog jezera naše čete prodriješe u neprijateljske opkope, pa se povratise sa zarobljenicima.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Höfer pođomaršal.

Izveštaji njemačkog glavnog stana.

BERLIN, 3. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan 3. aprila 1917.

Zapadno bojište:

Sjeverno od Arrasa odbijeno je više engleskih izvidničkih odjeljaka, koji su napredovali prema našim pozicijama. Siloviti izviđeni Engleza i Francuza sjevero-istočno od Bapaume, zapadno od St. Quentin, protekoše po neprijatelju sa vrlo velikim gubicima. Kod Noreula iznijelo se preko 300 Engleza zarobljenih; ali zapadno u vatru engleskih mitraljeza, tako da ih je samo 60 stiglo u naše linije. U zračnim bojevima neprijatelj izgubi 4 letjelice.

Istočno bojište:

Sjevero-zapadno od Dwinskoga i sjevero-istočno od Bogdanova njemački izvidi bijuši uspešni: tom se prigodom iznijelo 120 zarobljenika i 2 mitraljeza. Inače nije bilo važnih događaja.

Prvi general kvartirmajstor Ludendorff.

Pooštreni podmornički rat. Potopljene lagje.

LE HAVRE, 3. Agencija Havas: Djemacka je podmornica potopila prvi oružani američki trgovinski parobrod »Asteo» na putu u Europu. Od po-sade 19 se ljudi iskrvalo a 28 još nema.

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 3. Glavni stan javlja, 2. aprila:

Sinajska fronta:

Doslije letilačkih opažanja, neprijatelj se po-voće sa glavnom snagom do Kahngunusa blizu stare granice.

Sjedinjene Države i Njemačka. Ratno stanje između Sjedinjenih Država i Njemačke.

AMSTERDAM, 3. Agencija Reuter javlja iz Washingtona: Wilson je izjavio, da bi rat protiv Njemačke urođio uspešnim skupinom radom s vladama, koje su sa Njemačkom već zaraćene; u to bi se brojilo i odobravanje izdašnih kredita. Wilson je zatražio da se digne 500.000 ljudi po-moći opće vojničke dužnosti, te je jasno naglasio, da Sjedinjene Države ne bi ništa preduzele protiv Austrije Ugarske i drugih zemalja što su u sa-vezu s Njemačkom.

WASHINGTON, 3. (Reuter). Wilson je pozvao kongres neka izjavi, da između Sjedinjenih Država i Njemačke postoji ratno stanje.

Wilsonova poruka Kongresu.

WASHINGTON, 3. (Reuter): Glas je, da će Wilsonova poruka biti takva, da će je strane vlasti smatrati kao izjavu koja toliko sliči naviještanju rata, da će radi nje trebati da se učine izjave neutralnosti. Predstojnik odbora za izvanjske poslove Flood priprema rezoluciju, u kojoj se navješće da postoji ratno stanje između Sjedinjenih Država i Njemačke: predsjednik će se ovlastiti da vodi rat sa Njemačkom.

WASHINGTON, 3. (Reuter). Wilson je pročito-tnao u Kongresu poruku, u kojoj kaže: Sadašnje ratovanje Njemačke protiv trgovine znači ratovanje protiv čovještva i protiv svih naroda. Nas ne vodi osveta ili načelo brutalne sile; mi branimo samo ljudska prava. Wilson je zamolio Kongres da izjavi, da skorašnje djelo njemačke vlade uistinu drugo nije nego rat protiv vlasti i naroda Sjedinjenih Država i neka stoga prizna ratno stanje koje se Americi nameće, te da namah odredi nužne mjeru, kako bi se ne samo postaralo za potpunu obranu zemlje nego bi se i njena sredstva tako upotrebila, da se Njemačka pružidi da primi uvjetne za dokončanje rata. «Mi se spremamo da zapodjenemo borbu sa prirodnim neprijateljem slobode. Mi ne idemo za osvajanje; mi smo naprosti jedan od boraca za čovječja prava». Wilson dodade, da Austrija Ugarska uistinu ne

vodi pomorski rat protiv američkih državljanja. Wilson hoće da odgodi pretresanje o odnosima s Bečom.

Predsjednik završi: «Amerika će se boriti za najdragocjenije dobro: za demokraciju i slobodu malih naroda.

Revolucija u Rusiji.

Izmegju ruske vlade i vojske.

AMSTERDAM, 3. «Times» javlja iz Petrograda: Ruski ministri rata i mornarice stigoše u glavni stan, da uspostave vezu između vojne uprave i vlade, koja se prekinula Carevom odrekom. Na konferenciji se odlučilo obrazovali ratni kabinet po primjeru engleske.

AMSTERDAM, 3. Dosada je objavila, da sva momčad i oficiri, koji u određenom roku ne preuzmu službu u svojim pukovnjama, smatraće se kao pristaše starog režima i izdajice domovine.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

L'Imperatore Carlo e l'Imperatrice Zita al grande quartiere

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK.

Prenosim naručbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjeđi za pečatni vosak i sve stale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Skladište i rasprodaja na veliko svakovrsnik slathisa: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svileni Fours, finih biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju mu drago količinu, i plaća najvišom cijenom.

Tko želi nabaviti uz povoljne cijene

Sumpora i Galice

neka se obrati na
Matko Milković, Rijeka.

Fratelli Mandel & Nipote
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4½ del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4½ o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4½%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20.

Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ.

Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Credito Mobiliare Aust. 1858, Vincita princ.

Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.

Lotti Turchi 1870 da fchi 400. Vinc. principale fchi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6, Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabiliti.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Oglas.

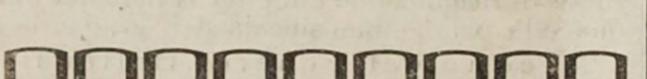
Općinska štedionica u Benkovcu ukamaće sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Ratni invalid

koji je izučio pletenje košara, traži namještenje. ♦♦♦♦♦

Prijave: Dalmatinskom pokrajinskom povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u ZADRU

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osiguravačkog društva «HERCÉG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. tvrtke Michele Truden - Trst — Stale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Skladište i rasprodaja na veliko svakovrsnik slathisa: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svileni Fours, finih biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju mu drago količinu, i plaća najvišom cijenom.

NAKLADA DOPISNICA

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR & Nikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugia: Umjetničkih dopisnika i Uskrnih od 4 do 12 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mape za pisma 10 Kuv. i 10 Listova 26 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5 i 6. — Cigaretnog papira: «SAMUM» I. vrste kr. 7·80, II. vrste kr. 6·80, «AUSTRIA» kr. 4·20 po kartonu. — Fotografskih potrepština.

Emailiranih Tablica

za dućane i urede

Električna Baterija Kr. 1.40
komplet Kr. 3.90.

Disaći stroj «Meteor» Kr. 380
takozjed hrv. pismom.

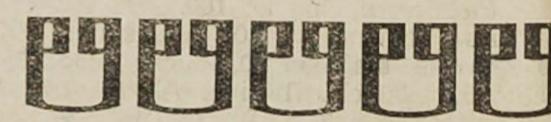
Pečata gume

i mjeđi.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 76×50, Kruna 3·50.

Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Špaga od papira od $\frac{1}{2}$ do $6 \frac{1}{2}$ kg. Kr. 5 do 6.60, sa gvožđenom žicom $3 \frac{1}{2}$ kg. K. 7.80.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

Jadranska banka
podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicama

3 $\frac{3}{4}$ kamata.

Konvertirajte svoje hipotekarne dugove u jeftine,
amortizacione i neotkazive zajmove

Zemljivo Veresijskog Žavoda Kraljevine Dalmacije u Zadru.

Zavod nije ustrojen radi dobitka, već za promicanje zemljivo veresije u Dalmaciji.

Zeman je za konverzije veoma povoljan.

Dobrojni tečaj zavodskih zajmova iznosi sada 100%.

Hipotekarni dužnik plaća zavodu godišnje samo 4 $\frac{1}{2}$ % kamate, 1 $\frac{1}{4}$ % doprinos upravnom trošku, najmanje 1% na dobitak glavnice, uz naknadu nekih sitnih troškova.

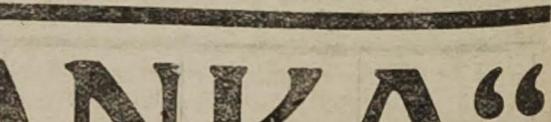
Na pr. na zajam od K. 1000 plaća se polugodišnje:

polovica 5 $\frac{1}{2}$ % anuiteta	K. 27.50
1/8 doprinos upravnom trošku	K. 1.25
naknada poreza prihodarine	K. 0.18
biljež namirnice	K. 0.20
ukupno	K. 29.13

Ovo se plaća kroz 75 polugodišta 37 $\frac{1}{2}$ godina, pa je onda utrunut cij dug na glavnici i kamata.

Sve bliže obavijesti daje kretom pošte ravnateljstvo zavoda.

2-12

Stigla je velika partija BIJELOG NJEMAČKOG SUROGATA SAPUNA, sasvim tvrdog u originalnim sanducima od 200 komada po 20 kg, koju prodajem svim trgovcima i zavodima po Kr. 55 sanduk, franko Zadar. Odprema se odmah za cijelu pokrajinu, uz unaprednu isplatu ili na temelju dokumenata koje banke.

Ovo novo njemačko sredstvo nadomješće izvrsno obični i preskupi masteni sapun. Sve ga njemačke kućice upotrebljuju za pranje ruku, rublja, poda, kuhinjskih sprava i za sve predmete od kovine.

Nalazi se na prodaju kod svakog trgovca. — Direktan uvoz iz Njemačke.

MARCELLO PATTIERA - Zadar. Isključiva prodaja za cijelu Dalmaciju.

Narudžbe šalju se tvrdki

Brzojav: PATTIERA - Zadar.

„BLANKA“

Ni svagda
obrži,
njihovi
se oda
gorkih
puni
već
naro
ali ne
ga, uz
naro
noga
pročeln
četri
šiji, na
pogoto
žva ma
jače sl
no se
pomič
da bi
pismo
koment